

פירות נוי

פנינים יקרים מתורת רבינו הגדול הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "משך חכמה" על התורה

פרשת צו

מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ד - כח טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

מדוע חטאת תאכל בראשונה על ידי הכהן

- א. (ו, ט) "וְהִנּוּחַתָּה מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אֹהֶלֶן וּבָנָיו מִצֹּת תֹּאכַל בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ בְּחֹצֵר אֹהֶל מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ" ע"כ. יש לדקדק: א. מדוע במנחה צייתה תורה דיאכלו מהמנחה אהרן ובניו, ולא דוקא הכהן שהקריב את המנחה, ובחטאת כתוב בתורה שהכהן המחטא יאכל ממנה, דכתיב (ו, יט) "הִכֹּהֵן הַמַּחְטָא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ תֹּאכַל בְּחֹצֵר אֹהֶל מוֹעֵד". ב. מדוע בחטאת כתוב בתחלה שהכהן המחטא יאכלנה, ואחרי כן כתוב (ו, כב) "כָּל זָכָר בְּפָהֳגִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים הִוא".
- ב. ומבאר המשך חכמה - על פי על פי מה שכתב בספר העקרים (מאמר ג' פרק כה), ששאל אותו גוי אחד מדוע צייתה תורה לשחוט בעלי חיים לקרבנות שיש להם רגש וצער ששוחטים אותם, ולא צייתה תורה רק להקריב קרבנות של לחם ויין שאינם מרגישים צער. ואם אדם חטא בהמה מה חטאה.
- ג. ולזה חששה תורה שהכהן המקריב יהרהר מחשבה זו בשעת ההקרבה, והוא הרהור מינות, כמו שדרשו חז"ל בספרי (דברים פרשת עקב פסקא מא) "רבי אליעזר בן יעקב אומר, ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם הרי זו אזהרה לכהנים שלא יהא לבם חולק בשעת עבודה", ופירושו, שלא יהיה לבם חלוק מה', ויחשבו מחשבת מינות, מה תועלת בשחיטת בעלי החיים, לפיכך צייתה תורה שכהן השוחט חטאת הוא יאכל ממנה בראשונה, ואם יאכל הוא הוכחה שלא נפל בלבו מחשבת מינות.
- ד. ולאר המבואר יתיישב היטב שינוי הלשון בחטאת, שבאכילת הכהן המחטא כתוב "הכהן המחטא יאכלנה", ובאכילת הכהנים אחרי כן כתוב "כל זכר בכהנים יאכל אותה", דהנה הרא"ש בשבועות (פסקיו, פרק ג פסקא טז) כתב דלשון "יאכל אותה" משמע אפילו מקצתה לא יאכל, ולשון "לא יאכלנה", משמע כשהיא שלמה לא יאכל ממנה.
- ה. ולפי זה מתיישב היטב, דמצוה היא שהכהן המחטא יאכל ממנה כשהיא שלמה, להראות שסומך על עבודתו ולא חשב מחשבת פסול [מינות או שלא לשמה], לכן כתוב "הכהן המחטא יאכלנה", היינו כשהיא שלמה יאכל ממנה, אבל לאחר מכן כשהכנים אוכלים כתוב "יאכל אותה" כשאינה שלמה, ומיושב היטב כל הדקדוקים הנ"ל.